

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR: HELYBEN: 1 HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORANT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Áthaladtunk a Bialystok—Brest-Litowsk vasútvonalon

Gallwitz és Kövess tábornokok a vasuton túl üldözik az ellenséget — Brest-Litowsktól nyugatra heves harcok folynak — A tegnapi harcokban 8200 orosz került fogságunkba — A harmadik olasz offenzíva újabb véres kudarcai

A mai vezérkari jelentések a szövetséges haderők offenzívájának újabb térnyeréséről számolnak be. *Eicchorn* tábornok hadserege előrenyomult *Kownotól* keletre és a *Grodno* felé vezető úton, *Gallwitz* és *Kövess* tábornokok csapatai pedig több helyen keresztüllépték a *Bialystok—Brest-Litowsk vasútvonalat* és kelet felé szorították vissza az ellenséget. *József Ferdinánd* főherceg serege *Wysoko-Litowsknál*, *Arz* altábornagy kassai hadteste pedig *Brest-Litowsktól* nyugatra kemény harcokban áll az oroszokkal. Heves ellenállást fejtenek ki az oroszok *Mackensen* tábornagy hadserege ellen, amely *Piszczánál*, a rokitnoi mocsárvidék nyugati szegélyénél szorongatja őket.

Az olaszok harmadik offenzívája a délnyugati hadszíntér összes arcvonalain teljes erejével kibontakozott, de a hős védősereggel szemben mindenütt véres vereséget szenvedett.

Mai távirataink:

Höfer jelentése

Budapest, augusztus 22. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Kövess tábornok csapatai az ellenséget ismét kivetették több állásából és a *Brest-Litowsktól* *Bielskbe* vezető vasútvonalon túl ülték vissza.

József Ferdinánd főherceg hadserege ismét megújuló harcokban *Wysoko-Litowsknál* tért nyert. Itt, valamint *Brest-Litowsktól* nyugatra és *Wlodawától* keletre az ellenség a szövetségesek előnyomulásával szemben heves ellenállást fejt ki.

Wladimir-Wolynskij és *Csernovic* között a helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, augusztus 22. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Hindenburg tábornagy hadserege *Eicchorn* tábornok hadserege *Kownotól* keletre és délre tovább haladt előre. A *Suwinty-tó*tól északra egy állás rohammal való elfoglalása alkalmával 750 orosz esett fogságba.

A *Tykocintól* keletre lefolyt harcokban ej-

tett orosz foglyok száma több mint 1100-ra emelkedett.

Gallwitz tábornok hadserege a *Narewtól* délre a *bialystok—brest-litowsk* vasútvonalon keresztül tovább hatolt előre. Az utolsó napon 13 tisztet és több mint 3350 főnyi legénységet szállítottak fogságba.

Lipót bajor herceg tábornagy hadserege: A hadsereget győzelmes harcok között tegnap átlépte a *Kleszczeli—Wysoko-Litowsk vasútvonalon*. Az újból védekező ellenséget a német csapatok ma reggel kivetették állásaikból. Több mint 3000 foglyot ejtettek és nagyszámu gépfegyvert zsákmányoltak.

Mackensen tábornagy hadserege: A német és az osztrák-magyar csapatok támadásai a *Krzna* alsó folyásánál előrehaladnak.

Brest-Litowsk délnyugati arcvonala előtt nincs újság.

Piszczánál és attól északnyugatra (*Wlodawától* északkeletre) a harcok tovább tartanak.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Brest-Litowsk sorsa

Berlin, augusztus 22. (Magyar Távirati Iroda.) A lapok tudósítói jelentik a sajtóhadiszállásról: A szövetségesek seregei északi irányból nyolc kilométernyire közelítették meg *Brest-Litowsk* várát. Az oroszok a vártól keletre nagy ellenállás kifejtésére készülődnek.

Riga és Wilna

Rotterdam, augusztus 22. (Az Est.) *Rigában* még mintegy 300,000 lakos maradt. *Wilnába* folytonosan rengeteg menekült érkezik a nyugati városokból és falvakból, ami annál nagyobb zavart okoz, mert magának *Wilnának* a lakossága is menekül a keleti orosz tartományokba.

Orosz vereség a bessarabiai határon

Csernovic, augusztus 22. (Magyar Távirati Iroda.) A *Dnjester* és a *Pruth* között az oroszok tegnap támadást kíséreltek meg, amely azonban drót-akadályaink előtt véresen összeomlott. Az elfogott orosz katonák azt vallották, hogy a lengyelországi várak elestéről semmit sem tudnak. Az orosz hadvezetőség nyilván eltitkolja az eseményeket az arcvonalon álló katonaság előtt.

Csernovic, augusztus 22. (Magyar Távirati Iroda.) A bessarabiai határon folyó harcok során megállapítást nyert, hogy az oroszok az utolsó napokban japán ágyukat és japán lövedékeket használtak.

Bukarest, augusztus 22. (Magyar Távirati Iroda.) Az itteni lapok jelentik, hogy egy osztrák-magyar repülőgép tegnap megjelent *Kamenec-Podolskij* fölött és bombákat dobott le a megerősített városra.

Rutowski hazatér Lembergbe

Lemberg, augusztus 22. A *Kurjer Lwowski* jelenti, hogy az oroszok által elhurcolt *Rutowski* dr. lemergi polgármester családja hirt kapott *Kiewből*, amely szerint *Rutowski* nem-sokára hazatér, minthogy a kiszabadítására irányuló fáradozások kedvező eredménnyel jártak.

A bécsi lengyel bizottság Varsóban

Krakó, augusztus 22. A *Nowa Reforma* jelenti, hogy *Lubomirski* András herceg és *Leo* dr. *krakói* polgármester, a bécsi lengyel segítő bizottság tagjai, *Varsóba* utaztak.

Izgatás az orosz hadseregben

Arad, augusztus 22. Az *Arad és Vidéke* írja: Az északi harctérről kaptuk egy barátunktól az alábbi felhívást, melyet erősen terjesztenek az orosz hadsereg soraiban. Az érdekes irat szövege hiteles magyar fordításban a következő:

Testvérek! Nem külső ellenségünk a veszedelmes, nem a német ijeszt benniünket, a saját kormányunk semmisít meg minket.

Nem élünk-e a háború előtt tekintélyesül? De mi lesz velünk a háború után? Utolsó fillérrünket elviszik, mint elvették tőlünk az utolsó fiatalembert. De ki élmezi a megboldogultakat, a munkaképteleneket, az özvegyeket és árvákat, akiknek számuk sincsen? Hiszen nekünk nem kell idegen föld, csak a mienket tudnánk mivel megművelni! Van nálunk mindenből elég, csak a mienket tudjuk megragadni. — Csak gonosz kormányunk ne volna, mely örökösen csak a saját zsebével törődik, akkor élhetnénk!

De most már megelégtünk. A nép ébred. Testvérek, emléksziünk, hogy az özvegy cárnénk, amikor közölték vele, hogy *Przemysl* alatt negyvenezer orosz katona elesett, azt

mondta: „Mit nekünk a katona élete? Olyan mindegy, mint a légy! Ilyen lény pedig nálunk milliókra menő van!” Lássátok, ennyibe vesz minket a cári személy! Nézzétek, kiért áldozzuk föl életünket!

Az orosz népek azért kellett a háboru, hogy meglássa, hogy neki nem a némettel, hanem a saját kormánya erőszakával kell harcolnia! Testvéreink Moszkvában, Petrográdban, Kiewben már megkezdtek a sikeres harcot a hatalommal. Nem félnék a haláltól, csak hogy megszabadítsák a szerencsétlen orosz népet elnyomóitól.

Testvérek! Moszkva, a birodalom első fővárosa, megmutatta nekünk az utat. Menjünk utána mi is és Isten megsegít bennünket.

Varsó-város, 1915. évi július 1. napján.

A Visztula-melléki (orosz lengyelországi) szociáldemokrata párt.

Az olasz háboru

Olasz vereség minden fronton

Budapest, augusztus 22. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszínterről:

A doberdoi Karszt-fensík ellen tegnap élnék ellenséges tüzérharc folyt. Egy a Monte dei sei Busi ellen intézett bersaglieri-támadás közelálásunk előtt tüziünkben összeomlott. A fensík északnyugati része ellen az olaszok széles arcvonalon támadtak, azonban részint ember ember ellen való küzdelemben visszavetettük, részint tüzérégi tüziünkkel megállítottuk őket.

Délután az ellenség tábori- és nehéz ágyúkkal állásainkon keresztül bombázta Görz város egyes részeit.

Az ellenségnek egy megújított előretörése Selztől északra fekvő állásaink ellen és egy éjjeli támadása az Isonzo-híd ellen, Tolmeintől nyugatra, súlyos veszteségei mellett megüszült.

A Krn-vidéken, a Flitsch-területen és a karinthiai határon két olasz zászlóalj husz órai tüzérégi előkészítés után kétszer megtámadta Tre Sassiól keletre a hegyi átjárókat. Visszavertük őket. 300 halottat és igen sok sebesültet vesztek.

A Folgaria-, Lavarone- és Tonale-csoporton levő erődműveink ellen irányzott tüzelés változó erővel folyik tovább.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Az olaszok elhagyták Pelagosa szigetét

Budapest, augusztus 22. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — Hivatalos jelentés a tengeri eseményekről:

Folyó hó 21-én reggel egy felderítésünk folyamán megállapítottuk, hogy Pelagosa szigetét az olaszok teljesen kiürítették és az összes épületeket és védelmi műveket elpusztították.

A szigetet, ahol csak a világító-torony őreinek családjai laktak, az olaszok július hó 11-ikére virradó éjjel „meghódították” és azután radio-állomással és védelmi művekkel szerelték föl. Egy tengeralattjáró is állomásozott ott.

Repülőink portyázása és flottillánknak háromszori alapos ágyútüze az ellenségnek úgy emberben, mint anyagban mindig súlyos veszteségeket okozott, a „Nereide” tengeralattjárót pedig megsemmisítettük. Ez — úgy látszik — végül arra a belátásra vezetett, hogy ezen szigetecske stratégiai és taktikai szempontból nem oly értékes, mint ahogy annak „meghódítása” alkalmával el akarták hitetni.

FLOTTAPARANCSNOKSÁG.

Az olasz-török háboru

A nagykövetek elutazása

Konstantinápoly, augusztus 21. d. u. 1 órakor. (Magyar Távirati Iroda.) A kormány hivatalosan közli: Az olasz nagykövet kormánya megbízásából ma notifikálta a portánál a Törökország és Olaszország közötti viszony megszakitását és utleveleket kérte. — A porta a helyzetnek megfelelően visszahívta római nagykövetét.

Konstantinápoly, augusztus 22. d. u. 4 óra. (Magyar Távirati Iroda.) Garron mári olasz nagykövet ma délután az olasz nagykövetség tagjaival együtt elutazott. A Törökországban élő olasz állampolgárok védelmével az Észak-amerikai Egyesült Államok nagykövetét bízta meg.

Lugano, augusztus 22. (Magyar Távirati Iroda.) Naby bey római török nagykövet tegnap délben a Consultán megkapta utleveleit. A szultánnak Tripolisban székelő vallási képviselője szintén megkapja utleveleit. Az Olaszországban lakó török alattvalók védelmét Spanyolország vállalta el.

Mi volt az ürügy a hadüzenetre

Róma, augusztus 22. (Magyar Távirati Iroda.) A Stefani-ügynökség az éjszaka közzétette az Olaszország külföldi képviselőihez hivatalosan elküldött körtáviratokat, melyekben az olasz kormány tudatja, hogy Törökországgal megszakította a diplomáciai összeköttetést. A portának átnyújtott olasz jegyzék a tripoliszi helyzetet és az olasz alattvalók törökországi helyzetét használja fel a diplomáciai viszony megszakításának ürügyéül. A negyvennyolc órás ultimátumot augusztus 3-án nyújtották át a török kormánynak. Augusztus hó 5-én, az ultimátum határidejének lejártá előtt a nagyvezér az olasz kormány valamennyi követelését elfogadta, 9-én azonban visszavonta az olasz állampolgárok elutazására adott engedélyt és erre következett a hadüzenet.

A francia harotér

Berlin, augusztus 22. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszínterről:

A nyugati hadszíntéren a helyzet változatlan.

A francia kormányválság

Genf, augusztus 22. Millerand tegnapi beszéde általános csalódást keltett, mert adós maradt a várva-várt közléssel a főkérdésről, vajjon Kitchenerek a fronton tett látogatása valamely komolyan veendő haditervre vezetett-e, mely az eddigi tervet pótolhatná. Millerand beszéde azonban nem a katonaság főnökének beszéde volt, hanem azé az ügyvédé, aki enyhítő körülményeket pládoz.

Poincaré elnök az est folyamán több volt miniszterelnököt fogadott, Clemenceaut azonban nem. Hogy a kormányválság elmúlt-e, csak a radikálisok ülése után állapítható meg.

Helferich a francia pénzügyekről

Genf, augusztus 22. — Helferich német pénzügyi államtitkár kijelentéseire vonatkozólag a francia költségvetési bizottságnak egy tagja, aki jól van informálva Ribot francia pénzügyminiszter terveiről, a következőképen nyilatkozott:

— Amit Helferich a francia pénzügyi helyzetről mondott, az általában megfelel, de csak annyiban, amennyiben a jelenre vonatkozik. — Helferich, mivel olyan jól van értesülve a mi viszonyainkról, talán hozzátehetne volna, hogy Ribot új pénzügyi tervet készít elő, amelynek

az a célja, hogy a rövidlejáratu bonokkal való gazdálkodást abban hagyjuk.

Az „Arabio” elsülyesztése

Rotterdam, augusztus 22. (Magyar Távirati Iroda.) A washingtoni külügyi hivatal közli: A kormány megbizta Gérard berlini amerikai követet, kérje föl a német kormányt, hogy az „Arabio” gőzös elsülyesztése ügyében felvilágosítást adjon.

A Newyork World azt írja, hogy az Arabio elsülyesztése következtében a német-amerikai válság tetőpontjára hágott.

Anglia és az Unio

Newyork, augusztus 22. (Magyar Távirati Iroda.) Wilson elnök és Lansing külügyi államtitkár között az Angliához intézendő jegyzék kérdésében nézeteltérések támadtak.

A Dardanellák ostroma

A török főhadiszállás jelentése

Konstantinápoly, augusztus 22. A főhadiszállás jelentése:

A Dardanella-fronton nem történt jelentős esemény. Az ellenség, melyet 19-én visszavertünk, kilencven puskát, ugyanannyi szuronyt, nagy tömegű municiót, egy gépfegyvert, sáncárok-anyagot, drótsövényeket és drótvágó ollókat, hagyott hátra. Öt sebesültet foglyul ejtettünk.

A többi fronton semmi változás.

A Balkán-államok

Aláírták

a bolgár-török megegyezést

Berlin, augusztus 22. (Magyar Távirati Iroda.) A Vossische Zeitung jelenti Konstantinápolyból, hogy a török-bolgár megegyezést aláírták.

Berlin, augusztus 22. Ludwig Emil, a Berliner Tageblatt konstantinápolyi tudósítója ismételtén beszélgetést folytatott Talaat bey török belligyminiszterrel, aki kijelentette, hogy véleménye szerint a Balkán tovább is nyugodt marad. — Törökország teljesen egyetért Bulgáriával.

Francia erőszakoskodás

Genf, augusztus 22. Marseilleben a hátsógok visszatartottak egy vegyiszerből és élvezeti cikkekkel álló nagyobb rakományt, amelyet egy semleges államból Bulgária számára szállítottak. Ez a rendelkezés annak a jele, hogy Bulgária mindeddig nem közeledett a négyes szövetség ajánlatához.

Radoslawow tanácskozása

Szofia, augusztus 22. (Magyar Távirati Iroda.) Miután a görög válaszigyzék nyilvánosságra jutott, a német, az osztrák-magyar és a török követ a kormányelnökségi épületbe mentek és ott hosszasan tanácskoztak Radoslawow miniszterelnökkel. Később az orosz követ kereste föl a miniszterelnököt.

Az oroszok Dalmáciát ígérnek a szerbeknek

Athén, augusztus 22. (Magyar Távirati Iroda.) Szerbia és Oroszország megegyezésre jutottak. E szerint Albánia a háboru után önálló fejedelemség lesz, olasz fenhatóság alatt, Szerbia pedig Dalmácia területéből kap kompenzációt.

Az angol követ a görög királynál

Rotterdam, augusztus 22. A Times jelenti Athénből, hogy Konstantin király kihallgatáson fogadta Elliot athéni angol követet, később pedig Venizelos-szal tanácskozott. A király állítólag azt a kívánságát fejezte ki, hogy a né-

gyes szövetség többi követését is fogadja. Venizelos biztosan reméli, hogy a megállapított határidőre kielégítő választ adhat a kabinet-alakításról a királynak.

A görög kölcsön

Athén, augusztus 22. Az érdeklődés homlokterében most a pénzügyi kérdés áll. Magától értetődik, hogy Venizelos a négyes szövetség képviselőivel folytatandó tárgyalások során különösen ezt a kérdést fogja érinteni. Görögországnak a négyes szövetséggel a kölcsön ügyében folytatott tárgyalásai tudvalevően nem vezettek eredményre. Semmi ok sincs arra a föltevésre, hogy Párisban és Londonban azóta könnyebb lett volna a pénz. — Világos, hogy Anglia és Franciaország nem adnak pénzt anélkül, hogy ellenszolgáltatást ne követelnének.

József főherceg a magyar katonákról

Az Alföld fiai a hegyi csatákban — Leszámolás az olasz hítszégökkel — „Az én debreczeni harminckilenceseim“

Berlin, augusztus 22. A Berliner Tageblatt tudósítója beszélgetést folytatott József főherceggel. A főherceg rögtön a kárpáti csatáról kezdett beszélni s a következőket mondta:

— A Kárpátok egy végtelen temető lett. Itt voltak a legborzasztóbb harcok, aminőket a haditörténelem eddigéig ismert. Sokat kellett véreznünk, amíg lebirtuk az orosz tulerőt. — Nincs elég dicséret az én csodálatos magyarjaim számára. A harcok már elmúltak s most már el lehet mondani, hogy a honvédsapátok önfeláldozó hősiessége megtermi gyümölcseit. Ezeknek a harcosoknak odaadó honszerelme a legszebb fejezete ennek a háborúnak. A német tisztek is csodálkozással nézték csapataimat és nem találtak szavakat az elismerésre az iránt a snájdigság iránt, melylyel feladatukat megoldották. Egyikük sem akarta hinni, hogy a végtelen rónák fiai, akik csak vakondtúrásokat ismertek, rendíthetetlen energiával mint az ördögök harcoltak a legmagasabb hegyeken. — A magyar katonaság egyáltalában az első pillanattól fogva a legnagyobb harci kedvvel verekedett. Hitt a végleges győzelemben és ezt a hitét nem befolyásolta, ha vissza is verték. A magyar bátor a harcban és jókedvű, ha megszünt a tűz. — Akkor megosztja kenyereit az oroszokkal, aki még kevéssel előbb puskatussal támadt rá. A háboru után az Amerikába vándorolt magyarokat is vissza kell hozni hazájukba és kedvezőbb megélhetési viszonyokat kell teremteni számukra az országban.

A főherceg azután az olaszokról kezdett beszélni:

— Egészen jól van, hogy jöttek, legalább velük is leszámolunk. Ez olyan igaz, mint hogy én itt állok. A mi embereink szilárdak és meg-

bizhatók, mint a hegyek, melyek a monarchiát védik. Itt ugyan nem jön át egy hítszégő sem.

A tudósítónak másnap alkalmat nyílt arra, hogy a főherceg kíséretében végignézzon egy tűzérési harcot, melyet a főherceg vezetett. — József főherceg katonái között állott és így szólt:

— Az én helyem ott van, ahol katonáim vannak. Ettől az alapelvtől nem térek el. Nekik is csak egy életük van és földalozzák, nekem is így kell tennem. Részem van a sikereikben, meg kell tehát a veszedelmeket is osztanom velük.

Magyar Lajos, a Világ és Az Ujság haditudósítója is abban a kiütetésben részesült, hogy József főherceg kihallgatáson fogadta. A tudósító lapjának mai számában közli a József főherceggel folytatott beszélgetést. A főherceg ezuttal is lelkesedéssel emlékezett meg a magyar katonák nagyszerű erényeiről és különösen kiemelte a debreceni háziezred hősi magatartását. A tudósító ugyanis a beszélgetés során megjegyezte, hogy otthon hálásan gondolnak katonáink hősiességére és a főherceg parancsnoksága alatt álló hetedik hadtestet mint a legvittebbek hadtestét emlegetik, — mire a főherceg így felelt:

— A hálás haza büszke is lehet katonáira. Itt vannak például az én harminckilenceseim, a debreceni gyuloezred és a 46-osok. Amit az az ezred hősiességben, önfeláldozásban, vitézi helytállásban a háboru tizenkét hónapja alatt produkált, azt kevés hadsereg története mutathatja fel. Sajnálom, hogy a rendelkezésükre álló idő rövidsége folytán nem kereshették fel ezt a fényes ezredet állásaiban. Még erősebb és szilárdabb lett volna a meggyőződésük, hogy az ellenség minden rohama hiábavaló itt, patakokban onthatják a vért és még sem fognak részt itni sorainkon.

A református egyház 1914. évi zárszámadása

A presbiterium ülése

A debreceni református egyház presbiteriuma Dicsőfi József lelkészelnök és Péntes Sándor főgondnokhelyettes elnöklete alatt ma délelőtt 11 órakor tartotta meg az augusztus hó 20-ról elhalasztott ülését, amelyen néháy fontos egyházi ügyet intéztek el.

Az ülés megnyitása után rátértek az egyházi pénztár 1914. évi zárszámadásának s ennek kapcsán a gazdasági bizottság véleményének a tárgyalására. A főjegyzőt helyettesítő Szele György lelkész iskolaszéki elnök ismertette a zárszámadást, amelyből kiténik, hogy 55,410 korona 72 fillér összes szaporodás mutatkozik az egyház alapjainál, kivéve három alapot, amelyeknél hiány mutatkozott. Az egyik az egyházi iskoláztatási alap, amely 20,053 korona 56 fillér hiánnyal zárult, a másik a felső leányiskolai alap, amely 19,156 korona 68 fillér hiányt mutat. Az előbbi alap hiánya pótolható, az utóbbinál a pótlás után még 4955 korona 80 fillér tökepadás áll fenn, amely azonban ki fog egyenlítődni az internátusi 100—100 koronás díjakból. A harmadik alap: a Gál János-féle, amelynél mindössze 32 korona hiány mutatkozott.

A presbiterium a zárszámadást elfogadta, a pénztárosnak és a számvevőnek a felmentést megadta; örvendetesen vette tudomásul, hogy az egyházi alapok, három kivétellel, nagyobb tökécsítést értek el, mint amennyi a költségvetésben elő volt irányozva; aggodalommal konstataálta a presbiterium a számadásból, hogy az egyházi adóhátralékok tetemesen megnövekedtek, ez ügyben felhívta az egyház gazdasági bizottságát, hogy az egyházi adóhátralékok kezelésének a hátralékok nagyságát mérséklő módosítása ügyében tegyen előterjesztést a presbiteriumnak.

Karsay János tanítónak 500 korona előleget adott a presbiterium. Ez ügyben Jánosi Zoltán szóvátette, hogy az előlegadás dolgát szabályozni kellene; fel kell hívni a presbiterium elnökségét, hogy egy szabályzatról gondoskodjék, amelyben elő legyen írva az előlegadás körül követendő egyöntetű eljárás.

Péntes Sándor főgondnokhelyettes jelentette a presbiteriumnak, hogy éppen tegnap adott be az egyház gazdasági bizottságához ilyen irányú indítványt.

A pénzügyigazgatóság felhívta az egyházat, hogy 2882 korona fentartói nyugdíjhátralékot 30 nap alatt fizessen be. Ugyanis a kultuszminiszterium átvizsgálta az egyháznak az 1875 év óta fizetett nyugdíjfenntartói járulékait és azt helyesnek is találta, csupán az 1900. évi elszámolásnál találta ezt a most követelt differenciát.

Jánosi Zoltán az ügynek a tisztázását kívánta, mert nem látta tisztán, hogy miből ered ez a tartozás, mikor az egyház mindenkor befizette a tanítói után a fentartói díjakat.

Juhász Ignác javasolta, hogy vétségék le az ügy napirendről, mert nem volt előkészítő bizottság előtt, holott ezt a szabályok megkövetelik.

Szele György a maga eljárásának megoklására előadta, hogy az előkészítő bizottság nem tartott ülést a presbiterium ülése előtt és a bizottság mellőzésével azért hozta a presbiterium elé a dolgot, mert ha augusztus 31-én nem fizeti be az egyház az összeget, azután már kamatot fog számítani utána az adóhivatal.

A presbiterium végül kiadta az ügyet az előkészítő-bizottságnak.

HIREK

— A Siketnémákat Gyámollító Debreceni Egyesület e hó 25-én délután 4 órakor a siketnémák intézete tanácstermében rendes közgyűlést tart. Tárgyak: 1. A múlt 1914. évi zárszámadás jóváhagyása. 2. Igazgatói bejelentések, előterjesztések. 3. Az 1915—16. tanévi költségvetés megállapítása. 4. Az igazgató-tanács kiegészítése. 5. Esetleges indítványok.

— Búcsúszó. A következő sorok közlésére kértünk föl: „Nem szeretem a búcsúszást, nem különösen a mai történeti napokban, amikor az egyed érzése, fájdalom vagy öröme annyira a köznek tenger érzésében tünik el. De nem is volna módom mindazoknak istenáldjont mondanom, akiket e derék városban szerettem s szeretek. Ez uton fejezem ki tehát nekik, amit szóval el nem mondhattam. A Mindenható s az ő igazainak szeretete virrasszon Debrecen lakói fölött. F ü l ö p B é l a főreáliskolai tanár.“

— Eljegyzés. K hell Antal gyógyszerész, t. hadnagy, eljegyezte Moritz Mihály és neje nevelt leányát, Moritz Józstát Nagyváradon. (Minden külön értesítés helyett.)

URANIA

Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-ÉRT. — TELEFON 12-51.

Ma utoljára!

BÜNYGYI TÖRTÉNET.

JASSZLEÁNY.

Nagy bünygyi drama 4 felvonásban.

FELÉBREDT LELKISMERET

Vigjáték.

Az új ruha. Vigjáték.
Vasúti singyártás. Term. felvétel.

Előadások kezdete 5 órakor, rendez. helyár.
Folytatólagos bemenet.

Előleges jelentés!

Szenzációs művészték! Szamosy
Elsa és Környel Béla a m. kir. operaház művészei és Diensel Oszkár zongoraművész vendégszereplése augusztus 26. és 27-én.

Apollo

Ma, hétfőn
délután 6 órai kezdettel mérsékelt helyárak,
folytatólagos bemenet, 9 órakor rendez. helyárak

Regény az életből!

Ha az asszonyok gyűlölnék.

Dráma 6 felvonásban.

Főszereplő: Mária Carmi Vollmoeller.

Az ellenség felvételei.

Háborus kép, melyet az ellenség a harc-
vonalban készítettett.

— **Debreceni tisztek kitüntetése.** A király Pálffy Gábor 2. honvédszázadbeli századosnak, 6-tordai Székely Ferenc és Kaas Ede báró 2. honvédszázadbeli főhadnagyoknak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismeréséül a hadidiszitványos 3. osztályú katonai érdemkeresztet, Gálfi Sándor 3. honvédszázadbeli tartalékos segédlelkésznek az ellenség előtt teljesített kitünő és önfeláldozó szolgálata elismeréséül a 2. osztályú érdemkeresztet lelkészek számára a fehér-vörös szalagon, Erdős Dezső 2. honvédszázadbeli tartalékos állatorvosnak az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálata elismeréséül, valamint Dusa József dr. 3. honvédszázadbeli tartalékos segédorvos-helyettesnek az ellenség előtt tanúsított vitéz és önfeláldozó magatartásáért a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, végül Pásztor Dezső 2. honvédszázadbeli hadnagy gazdasági tisztnek az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálata elismeréséül az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta és elrendelte, hogy szendrői Kovács Géza 2. honvédszázadbeli századosnak, Balogh Károly Kálmán 2. honvédszázadbeli tartalékos főhadnagy, körösnadányi Nadány Imre 2. honvédszázadbeli tartalékos hadnagy, Diószegi Dezső 3. honvédszázadbeli századosnak újjól, Bányai Géza 3. honvédszázadbeli és Hermann Géza 39. gyalogezredbeli századosoknak, utóbbi beosztva a 17. honvéd menetzrednél, Eckensberger István 3. honvédszázadbeli hadnagy, Melcher Gyula 3. honvédszázadbeli hadnagy-gazdasági tisztnek az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismeréséül a legfelsőbb dícsérő elismerés tudtul adassék.

— **Debrecen a miskolci fém-átvételi bizottság körzetében.** A honvédelmi miniszter leirata szerint a pálinkafőző kisüstök átvételével megbízott fémátvételi bizottságok között Debrecen a miskolci fémátvételi bizottság körzetébe tartozik.

— **Halálos autokatasztrófa a fővárosban.** — Budapesti tudósítónk táviratozza: Ma délután halálos automobil-baleset történt a fővárosban. Egy utca-keresztelésnél az ellentétes irányból gyors tempóban haladó posta-automobil és egy magánautó egymásba ütköztek. A gépkocsik az erős összeütközés következtében a járdára vágódtak. Az egyik gépkocsi Horváth János tüzért úgy a falhoz dobta, hogy szörnyethalt. Egy gyümölcsárus asszony és a posta-autó kisérője súlyosan, egy 10 éves leány pedig könnyebben megsebesült az összeütközés következtében. A rendőrség a két gépkocsi sofőrjeit letartóztatta.

— **A titkos írású magánlevelezések.** — A „Küldgy-Hadgy“ jelenti: A postahivatalokat felszólították, hogy a részükre érkezett titkos írással írott leveleket a postaigazgatóságnak azonnal adják át. A postaigazgatóság e leveleket az illetékes katonai parancsnokságnak továbbítja, ahol azután szigorúan megvizsgálják az egyes eseteket.

— **A tanítóképző-intézet gyakorló-iskolájában** a beiratkozás szeptember hó 1-4. napjain fog megtartani. Az első osztályba előjegyzett növendékek, anyakönyvi kivonattal, himlő újraoltási bizonyítvánnyal, szülei kíséretében jelenjenek meg a kollégiumban levő gyakorló tanteremben. A tanítás szeptember hó 6-án fog megkezdődni. Az igazgatóság.

— **35 dekás táborig postadobozok,** melyben a harctérre élelmiszereken kívül minden küldhető, 20 fillérjével kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Debrecen, Piac-utca 49. és minden dohánytűzsdében.

— **Finom csont levélpapír** 100-as dobozban 3 korona Antalffyánál, Szent Anna-u.

— **Egy urinő büne.** Zentáról jelentik: Megdöbbentő szenzáció tartja izgalomban néhány nap óta Zenta városát. Egy urinő, akinek a férje a harctéren van, megölte újszülött gyermekét. D. J.-né ura előkelő hivatalnok, jelenleg a harctéren teljesít katonai szolgálatot. — Felesége néhány nappal ezelőtt érkezett Zentára szüleinek vidéki birtokáról, kiknél férje bevonulása óta tartózkodott. Az asszonyhoz csüörtökön reggel sürgősen hívták Bellér Dezsőné szülésznt, aki látva a nagyon szenvedőt, megvizsgálta és konstataálta, hogy a vérzés nem ok nélküli szüléstől eredő. Midőn aztán kérte a gyermeket és az asszony tagadta, hogy ő életet adott volna egy gyermeknek, kutatni kezdett és meg is találta a — hullát. Az újszülött egészséges, kifejlődött fiú volt, akit erőszakosan fosztottak meg életétől. Természetesen az esetet nyomban jelentette a rendőrségnek, mely megállapította, hogy a processusnál egy öreg szerb asszony segédkezett. Mindkettőjüket becsillították a szabadkai ügyészségi fogházba és megindult ellenük az eljárás.

— **A heti állatvásárok szabályozása.** — A rendőri sajtóiroda közli: Rostás István rendőrfőkapitány a közlelmzési bizottság határozata, továbbá a piaci és a vásártartási szabályrendeletek adta jogánál fogva az egyes hetivásárok alkalmával a sertésvásárba a felhajtást reggel 6 órától 7 óráig, a baromvásárba pedig reggel 6 órától 8 óráig engedélyezte. Hat óra előtt felhajtást eszközölni ennek folytán sem a sertésem pedig a baromvásárba nem szabad, a felhajtás befejezése előtt és a felhajtás alatt, vagyis a sertésvásárban reggel 7 óráig, a baromvásárban pedig reggel 8 óráig vásárlás nem eszközölhető és a vásár területére ez idő előtt vásárlás céljából semkiselem bocsátható be.

— **A kazánfűtő borzalmas halála.** Hajduböszörményi tudósítónk jelenti: Halálos szerencsétlenség történt tegnap Varga Gábor gazdálkodó zeleméri birtokán a cséplésnél. Bujdosó Antal 14 éves fűtősegéd egy létrára állva a cséplőgép kazánjának a hátán akart egy tengelyt megolajozni. A gyors forgású főtengelyre rácsavarodott a fiú kabátja. A tengely a kabátnál fogva forgatta a szerencsétlen fiút a levegőben és a géphez vágdosta, miáltal a fiú súlyos sérüléseket szenvedett. A gépész a gépet azonnal megállította és a kéznél levő mentőszerrek segítségével a szerencsétlenül járt fiút első segélyben részesítette, majd a Földesi-tanyára szállították s onnan hazavitték Hajduböszörménybe, ahol Veres Menyhért dr. tiszt orvos vette kezelés alá, de már nem segíthetett, a szerencsétlen fiú este 7 órakor meghalt. A böszörményi rendőrség megindította a nyomozást, hogy terhel-e valakit gondatlanság a halálos szerencsétlenség miatt.

— **Felhívás.** Katonai ruhaszállítás céljából a szabómesterek szövetkezete megalakult. — Mindazok, akik abban résztvenni kívánnak és még be nem léptek, felhivatnak, hogy folyó hó 25-én délután 5 óráig az ipartestületnél kitett íven beiratkozzanak, mivel a később jelentkezők figyelembe vételét nem fogják. Ipartestületi elnökség.

— **Temesvárott felkötik a gyujtogatokat.** Joнович Sándor kormánybiztos hirdetésnyit bocsátott ki, amely szerint Temesvár. sz. kir. város területén mindenkit, akit gyujtogatáson érnek, vagy akire a gyujtogatás rábizonyul, azt statárialiter kivégzik. Az egész délvidék területén a gyujtogatás statárialis büntetés alá esik.

ADJUNK LÁTCÖVEKET KATONÁINKNAK!

Jó távcső egész csapatokat megmenthet a meglepetés veszedelmétől és az ellenség kikélmelésére is a legbiztosabb segítő eszköz. Küldjük el távcsöveinket hős katonáink számára a Hadsegélyző Hivatal címére (Budapest, IV. Váci-utca 38. szám.)

Apró hirdetések

Irodal teendőkbén jártas kisasszony azonnali belépésre keresetetik. Ajánlatok „Nagyobb választat” jellege alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Házkenyér
Oroszázi-féle és friss Andrassy tea-vaj kapható Piac-u. 61. sz. a. Klein Antal és Társa csemegeüzletében.

Pormentesítő
padlóolaj, szagtalan 1 K 40 fillérért kilogrammonként is kapható Weisz festéküzletében Hatvan-utca 11.

Tarhonya

tiszta buza lisztből készült vizes tarhonyát mázsánként 100 K-ért szállítok. Czim a kiadóhivatalban.

Cipő-erém
1 óriási doboz Mágánás 46 f. 1 Kúrti 56 f. Viszont elarusítóknak engedmény. Weisz festéküzletében, Hatvan u. 11.

Kiadó
Söracsarnok és vendéglő!
A Kossuth- és Piac-utca sarkán lévő legmodernebb berendezésű alagsori vendéglő és söracsarnok f. évi november 1-től kezdve kiadó. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Első Takarékpénztárhoz.

Munkás ember állandó foglalkozásra felvétetik
Tarkavarrónót keresek, jelentkezzen Bika II. emelet 2. szám alatt.

Makulatur papíros
kapható a kiadóban.
Tábori borítékok
2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

Kapucscsülik
bármilyen felírással kaphatók a kiadóban.

Lakbörlet szabályzat
kiadó csülik bármilyen felírással kaphatók a kiadóhivatalban.

Kománo
címtábla megrendelhető Hoffmann és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Szénvignetta
ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Laphordónék
havi fizetésre felvétetnek. Cim a kiadóban.

SOMOSSY LÁSZLÓ

DEBRECEN, Kistemplombazár
NAJDUVÁRMEGYE SZÁLLÍTÓJA.

Intézeti fehérneműek

előírás szerint.
Paplanok — matracok — flaneltakarók — zsebkendők — esőernyők — harisnyák — asztalneműek

nagy választékban!

Pénzkölcsön

értékpapírokra, sorsjegyekre, hadi kölcsön kötvényekre.

Hadi kölcsön
100 koronánként 80—
Bazillika sorsjegy 15—
Magyar vöröskereszt sorsjegy 18—
Osztrák " " 30—
Olasz " " 25—
Jószív " " 10—
Erzsébet " " 6—
Festi Hazai " " 70—
Konvertált jelzalog " " 120—

Ha az értékpapír másutt van letétben, kiváltjuk és arra a fenti kölcsönt adjuk. Külföldi pénzeket, arany érmeket a legmagasabb napi áron beváltunk. Debreceni Pénzváltóbank és Zalogkölcsön Részv.-Társaság SIMONFFY UTCA 13. Telefon 298.

Kifutó fiú

felvétetik a kiadóhivatalban.

Fehérnemű varródot keresek Sestakert Komlóssy-ut 27.

Használt
jókarban lévő könyvszekrényt keresünk kölcsön, míg a háború tart. „Katoná-Othton.”

Gyakorlott
pénztárnoknál vagy kiszolgáló leány jó bizonyítványokkal azonnali állást keres. Cime: Friednél, Simonffy-utca 37.

Butorozott
modern utcai erkélyes lakás, a Piac-utca legszébb helyén, mely két szobából, fürdőszobából áll, zongora használatra kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Az Alföldi Takarékpénztár épületében

levő

vendéglő

és

söracsarnok

azonnal

kiadó!